

COMISIA
EUROPEANĂ

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Bruxelles, 26.3.2025
JOIN(2025) 130 final

**COMUNICARE COMUNĂ CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI
COMITETUL REGIUNILOR**

referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii

Introducere

Pacea și stabilitatea sunt componente intrinseci ale proiectului european. Însă Europa se confruntă cu o nouă realitate, marcată de riscuri crescânde și de o incertitudine profundă. Războiul ilegal de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, tensiunile geopolitice tot mai mari, atacurile hibride și cibernetice sponsorizate de stat, actele de sabotaj îndreptate împotriva unor active critice, acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine, precum și războiul electronic au devenit o caracteristică permanentă a realității actuale. Acesta este un semnal de alarmă pentru Europa.

Pandemia de COVID-19 a exacerbat inegalitățile preexistente și a arătat că serviciile de sănătate și lanțurile de aprovizionare ale Uniunii, inclusiv în ceea ce privește energia, produsele medicale, alimentele și materiile prime critice, pot fi profund perturbate. Acestea sunt din ce în ce mai vulnerabile la actele de manipulare și constrângere economică în contextul actual al unei concurențe drastice de natură geopolitică și economică, precum și al unor conflicte dure.

În plus, UE este din ce în ce mai expusă consecințelor schimbărilor climatice, degradării continue a mediului și riscului unor noi pandemii. Europa este continentul care se încălzește cel mai rapid. Aceasta s-a confruntat cu dezastre naturale devastatoare, de la inundații la secete și incendii forestiere, de la eroziune costieră la valuri de căldură și de frig și la furtuni. Dacă nu vor fi abordate prin îmbunătățirea capacității structurale a societăților noastre de a gestiona riscurile, costurile umane, economice și sociale aferente schimbărilor climatice nu vor înceta să crească în anii următori, inclusiv presiunea tot mai mare generată de impactul negativ al schimbărilor climatice în alte părți ale lumii, de exemplu perturbările rutelor comerciale și ale lanțurilor de aprovizionare globale. Clima, mediul înconjurător și securitatea sunt strâns legate între ele.

Europa a răspuns acestor crize cu o viteză și o fermitate fără precedent, dând dovadă de solidaritate și de reziliență. A înființat rapid o Autoritate pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitară, a elaborat o politică de achiziționare în comun a vaccinurilor împotriva COVID-19 și a creat programele SURE¹ și NextGenerationEU pentru a aborda impactul economic și social al acestor crize. Comisia a deschis calea către soluții menite să atenueze creșterea bruscă a prețurilor la energie și să garanteze securitatea aprovizionării, inclusiv prin soluții de transport inovatoare. Milioane de refugiați ucraineni au găsit adăpost și ospitalitate în UE. Instrumentele europene precum mecanismul de protecție civilă al Uniunii (UCPM) și rezerva strategică a UE de capacități și stocuri europene de răspuns în caz de dezastre (rescEU) și-au demonstrat valoarea adăugată.

Niciuna dintre crizele majore din ultimii ani nu a fost izolată sau de scurtă durată. Toate se înscriu într-o tendință mai amplă, determinată de schimbări politice, economice, climatice, de mediu și tehnologice pe termen lung. Europa nu își poate permite să rămână reactivă.

Potrivit raportului Niinistö privind pregătirea și disponibilitatea UE², consolidarea pregătirii și a disponibilității în domeniul apărării civile și militare a Europei astfel încât aceasta să poată răspunde provocărilor actuale tot mai mari și crizelor viitoare este o chestiune urgentă. Raportul a făcut apel la o schimbare profundă de mentalitate și a recunoscut că pregătirea nu este doar o responsabilitate națională, ci este un efort comun la nivel european, care necesită asumarea de

¹ Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență.

² [Un nivel mai mare de siguranță împreună](#) – Consolidarea disponibilității și pregătirii în domeniul apărării civile și militare a Europei.

către Uniune a unui rol mai puternic în coordonarea și sprijinirea statelor membre³. Prezenta strategie se bazează pe raportul Niinistö și furnizează un plan de acțiune pentru o Uniune a pregătirii.

De ce avem nevoie de o Uniune a pregătirii

De-a lungul timpului, UE și-a dezvoltat și și-a întărit multiplele instrumente de consolidare a rezilienței structurale pentru a combate anumite tipuri de riscuri și pentru a răspunde crizelor din mai multe sectoare. Cu toate acestea, experiența a arătat că există o serie de deficiențe în cadrul de pregătire al UE.

În primul rând, modul de gestionare a crizelor de către UE este preponderent reactiv, mai degrabă decât proactiv. Acest lucru este cauzat și de utilizarea insuficientă a instrumentelor de analiză prospectivă strategică, de anticipare și de alertă timpurie. Lipsește o evaluare integrată a riscurilor, a amenințărilor și a efectelor în cascadă ale acestora, inclusiv a celor din afara Uniunii.

În al doilea rând, setul de instrumente al UE pentru gestionarea crizelor este fragmentat între diferite instituții, servicii și agenții și prezintă lacune în materie de coordonare sectorială și transfrontalieră. Există un deficit în ceea ce privește coordonarea civil-militară, iar legătura dintre acțiunea internă și cea externă a UE trebuie consolidată.

În al treilea rând, structurile și mecanismele existente la nivelul UE sunt limitate din punctul de vedere al amplitudinii și al resurselor. Răspunsul în situații de criză este determinat de un angajament limitat la nivelul întregii societăți, inclusiv cu sectorul privat. Există o lipsă de flexibilitate în ceea ce privește mecanismele de finanțare ale Uniunii și o aliniere strategică insuficientă a bugetelor naționale.

Uniunea pregătirii va conferi valoare adăugată acțiunilor statelor membre, și anume prin completarea eforturilor naționale, prin consolidarea coordonării și a eficienței și prin promovarea unei culturi a pregătirii și a rezilienței, respectând totodată pe deplin subsidiaritatea, competențele naționale și particularitățile statelor membre. Aceasta vine în sprijinul obligației statelor membre de a acționa în spiritul solidarității și de a se ajuta reciproc în toate tipurile de crize, în concordanță cu articolul 222 din TFUE⁴.

Obiectivul general al Uniunii pregătirii este să creeze o UE sigură și rezilientă, care să dispună de capacitățile necesare pentru a anticipa și a gestiona amenințările și pericolele, indiferent de natura sau de originea lor, pentru a se asigura că cetățenii europeni beneficiază de un grad adecvat de protecție și de pregătire și pentru a menține funcțiile vitale ale societății în toate circumstanțele. Este nevoie de o nouă mentalitate în materie de pregătire. Sensibilizarea și capacitatea tuturor părților interesate, inclusiv a cetățenilor, pentru a se ocupa de pregătirea lor individuală și de cea colectivă sunt esențiale.

O Europă mai bine pregătită necesită o coordonare mai strânsă între statele membre, precum și între alte părți interesate și parteneri internaționali, în special țările partenere vizate de politica de extindere și de vecinătate, a căror pregătire și reziliență sunt esențiale pentru propria noastră securitate. Sectorul cercetării și al inovării din UE trebuie să își aducă o contribuție esențială, permițând furnizarea unor răspunsuri în situații de criză care să fie adaptate și optimizate în

³ Prezenta strategie se bazează, de asemenea, pe Agenda strategică a UE pentru perioada 2024-2029 și pe concluziile Consiliului European din iunie 2023, martie 2024 și decembrie 2024, precum și pe Orientările politice ale Comisiei pentru perioada 2024-2029.

⁴ „Uniunea și statele sale membre acționează în comun, în spiritul solidarității, în cazul în care un stat membru face obiectul unui atac terorist ori al unei catastrofe naturale sau provocate de om (...)”.

permanență și care să utilizeze tehnologia de ultimă oră. Sectorul cercetării și al inovării ar trebui să investească în sensibilizarea cu privire la riscurile pentru securitate și amenințările hibride și în reziliența față de acestea, inclusiv atunci când are colaborări la nivel internațional.

Cum construim o Uniune a pregătirii

Pentru a remedia deficiențele existente în acțiunea UE și pentru a trece la o veritabilă Uniune a pregătirii, strategia se bazează pe următoarele principii:

- = o **abordare integrată multirisc**, care să acopere întregul spectru de riscuri și amenințări naturale și antropice, reunind toate instrumentele disponibile;
- = o **abordare la nivelul întregii administrații**, care să îi regroupeze pe toți actorii relevanți de la toate nivelurile de guvernare (local, regional, național și UE), care să promoveze colaborarea, coerența politicilor și partajarea resurselor. Scopul său este să abordeze în mod cuprinzător riscurile și amenințările sporite, interacțiunea acestora și efectele lor în cascadă. Modalitățile prin care se poate realiza acest lucru includ o cooperare eficientă între autoritățile civile și din domeniul apărării, precum și integrarea coerentă a dimensiunilor interne și externe;
- = o **abordare la nivelul întregii societăți**, care să promoveze o cultură a pregătirii și a rezilienței favorabilă incluziunii, implicând cetățenii, comunitățile locale și societatea civilă, întreprinderile și partenerii sociali, precum și comunitățile științifice și academice.

O pregătire solidă costă. Investițiile în acest tip de pregătire implică costuri, dar acestea sunt compensate de câștigurile pe termen lung în materie de reziliență, de reducere a perturbărilor, de scădere a cheltuielilor legate de redresare, precum și de competitivitatea pe termen lung. Finanțarea la nivelul UE trebuie să fie acordată în mod flexibil și scalabil și să fie direcționată de așa manieră încât să abordeze toate pericolele, pentru a permite Uniunii să acționeze în timp util și în mod solidar în toate etapele unei crize, cu respectarea deplină a responsabilităților UE și ale statelor membre. În acest sens, luarea în considerare încă de la început a considerentelor legate de pregătire și de reziliență în programele bugetare ale UE poate contribui la reducerea vulnerabilităților și a expunerii la riscuri, diminuând costul măsurilor de remediere.

Pentru a construi o Uniune a pregătirii în concordanță cu aceste principii, strategia se bazează pe obiectivele în materie de reziliență la dezastre⁵ pentru a anticipa, a pregăti, a alerta, a reacționa și a asigura securitatea în situații de criză. Aceasta propune întreprinderea de acțiuni în cele șapte domenii:

- analiză prospectivă și anticipare
- reziliența funcțiilor societale vitale
- pregătirea populației
- cooperarea dintre sectorul public și cel privat
- cooperarea civil-militară
- coordonarea răspunsului în situații de criză
- reziliența prin parteneriate externe

Strategia stabilește 30 de acțiuni-cheie care abordează unul sau mai multe obiective în domeniile menționate mai sus și este însoțită de un plan de acțiune (a se vedea anexa).

⁵ Obiectivele europene în materie de reziliență la dezastre – Comisia Europeană: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/european-disaster-risk-management/european-disaster-resilience-goals_en.

Prezenta strategie completează și este completată, la rândul său, de alte inițiative-cheie ale UE, în special de Strategia de securitate internă, Cartea albă pentru apărarea europeană – „Readiness 2030”, Planul european de adaptare la schimbările climatice, Actul legislativ privind medicamentele critice, Pactul pentru o industrie curată, Pactul european privind oceanele, Scutul european pentru democrație, Uniunea competențelor și Uniunea egalității.

1. ANALIZĂ PROSPECTIVĂ ȘI ANTICIPARE

Timpul este un element esențial în crizele acute, fiind la fel de vital și pentru anticiparea acestora. Analiza prospectivă strategică, conștientizarea situației și sistemele de avertizare timpurie sunt cruciale și trebuie consolidate în continuare. Datorită identificării timpurii a riscurilor și a amenințărilor se poate câștiga timp prețios și se poate contribui la prevenirea crizelor sau la facilitarea gestionării acestora și la reducerea la minimum a impactului lor. Evaluările transsectoriale ale riscurilor la nivelul UE, care sunt bazate pe dovezi și pe consiliere științifică și sunt însoțite de teste de rezistență și evaluări ale amenințărilor efectuate cu regularitate, sunt esențiale.

Capacitățile UE trebuie să includă sisteme de avertizare timpurie complet interoperabile, de la un capăt la altul, care să vizeze mai multe pericole, alimentate cu date fiabile și furnizate în timp util pentru a informa mai bine factorii de decizie cu privire la riscuri și la potențialele efecte interconectate ale acestora.

O abordare multirisc care să reunească evaluările riscurilor și ale amenințărilor trebuie să ofere informații cu relevanță practică pentru procesul decizional, permițând o acțiune susținută a UE pentru a descuraja amenințările și a răspunde la acestea într-un mod mai eficace. Acest tip de abordare trebuie să alinieze evaluările riscurilor la nivel național și la nivelul UE, integrând datele și analizele experților într-o abordare transsectorială și transfrontalieră.

Un cadru pentru evaluarea sistematică, pentru testele de rezistență și pentru formare ar trebui să constituie piatra de temelie a unei culturi a îmbunătățirii continue. Testele periodice de adecvare a mecanismelor, a mijloacelor și a instrumentelor UE de gestionare a crizelor trebuie: (i) să asigure adecvarea și coerența acestora; (ii) să permită identificarea celor mai bune practici, precum și a lacunelor și a redundanțelor și (iii) să contribuie la maximizarea sinergiilor și a eficienței.

Acțiuni-cheie

1) Elaborarea unei evaluări cuprinzătoare a riscurilor și a amenințărilor la nivelul UE

Pentru a asigura o abordare pe deplin integrată, Comisia și Înalțul Reprezentant, cu sprijinul agențiilor UE, vor elabora o evaluare cuprinzătoare (transsectorială, multirisc) a riscurilor și a amenințărilor la nivelul UE. Aceasta va integra informații din mai multe domenii de politică, inclusiv privind securitatea internă și externă, și se va baza pe analize științifice, pe activități de cercetare și inovare finanțate de UE, pe sisteme de avertizare timpurie în timp real, pe monitorizarea prin satelit și pe date geospațiale, cum ar fi serviciul Copernicus de gestionare a situațiilor de urgență, precum și pe evaluările și pe informațiile provenite din mediul de afaceri existente la nivelul UE și la nivel național. Exercițiul de evaluare menționat va raționaliza obligațiile de raportare, evitând sarcinile administrative inutile și îmbunătățind totodată eficiența. Rolul Capacității unice de analiză a informațiilor (SIAC) ca punct de intrare unic pentru serviciile de informații ale statelor membre va fi esențial. SIAC va fi consolidată până la sfârșitul anului 2025 prin întăriri și resurse suplimentare, în concordanță cu documentul comun al Înalțului Reprezentant și al statelor membre.

Această evaluare va fi transmisă Parlamentului European și Consiliului, dacă va fi cazul.

2) Crearea unui „tablou de bord pentru situații de criză” pentru factorii de decizie

Comisia și Înalțul Reprezentant, în cooperare cu statele membre și cu sprijinul agențiilor relevante ale UE, vor elabora un „tablou de bord pentru situații de criză”, care va reuni sistemele sectoriale de alertă rapidă și va îmbunătăți coordonarea factorilor de decizie.

Această evaluare cuprinzătoare a riscurilor și a amenințărilor la nivelul UE și „tabloul de bord pentru situații de criză” vor fi integrate în discuțiile colegiului comisarilor, în special în cadrul Colegiului de securitate, pentru a înțelege mai bine mediul strategic și de securitate al Europei și pentru a oferi orientări politice pentru acțiunile Comisiei privind pregătirea și reziliența.

3) Consolidarea Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență (ERCC)

Pentru a fi mai proactiv în gestionarea situațiilor de urgență și a crizelor, capacitățile ERCC vor fi consolidate pentru: (i) a elabora note de informare periodice privind perspectivele operaționale referitoare la riscurile transsectoriale, care să vizeze toate pericolele; (ii) a identifica și a analiza efectele în cascadă ale acestora și pentru (iii) a crea scenarii.

4) Elaborarea unui catalog al UE pentru formare și a unei platforme pentru lecțiile învățate

Pentru a asigura o pregătire și un răspuns coordonat și eficace în situații de criză, Comisia și Înalțul Reprezentant vor elabora un catalog de metode și orientări pentru statele membre în vederea îmbunătățirii formării în materie de pregătire. Acestea vor concepe, de asemenea, un plan cuprinzător și favorabil incluziunii la nivelul UE pentru formare și dezvoltarea competențelor care să acopere securitatea, apărarea și gestionarea crizelor, cu scopul de a le furniza profesioniștilor, voluntarilor și factorilor de decizie expertiza necesară în toate sectoarele și în toate statele membre. Va fi creată, la nivelul UE, o platformă de schimb de „lecții învățate”, care va integra informațiile obținute pe parcursul crizelor și al exercițiilor anterioare în eforturile viitoare de răspuns.

5) Instituirea unui serviciu guvernamental al UE de observare a Pământului (EOGS)

UE va dezvolta un serviciu guvernamental de observare a Pământului (EOGS), care va asigura în special o detecție prin satelit sigură, fiabilă, promptă, persistentă și direcționată, consolidând capacitățile existente și planificate și bazându-se pe experiența îndelungată a utilizării programului Copernicus în sprijinul gestionării situațiilor de urgență și al securității.

2. REZILIENȚA FUNCȚIILOR SOCIETALE VITALE

Funcțiile societale vitale sunt sisteme și structuri fundamentale care permit societății să funcționeze, protejând în același timp societățile, economiile, culturile și instituțiile noastre democratice în orice circumstanțe. Printre aceste funcții se numără, în primul rând, siguranța populației UE, inclusiv protecția împotriva dezastrelor naturale, continuitatea guvernamentală și procesele decizionale, procesele democratice, coeziunea socială și stabilitatea economică, precum și securitatea internă și externă. Ele constituie fundamentul unei societăți stabile și sigure.

Cadrul juridic existent al UE⁶ acoperă majoritatea domeniilor (a se vedea graficul de mai jos) care asigură funcții societale vitale. Acesta include acte legislative transversale privind

⁶ De exemplu Directiva privind reziliența entităților critice (CER) și Directiva privind securitatea rețelilor și a sistemelor informatice (NIS2), Regulamentul privind energia electrică, Regulamentul privind siguranța furnizării

situațiile de criză, precum și planuri și acte legislative sectoriale pentru situații de urgență menite să sporească reziliența societăților noastre, cum ar fi securitatea alimentară, apa potabilă, aprovizionarea cu energie, telecomunicațiile și transporturile, gestionarea deșeurilor, sistemele de sănătate, standardele de construcție, protecția naturii, planurile pentru inundații, serviciile financiare și altele.

Pentru a menține funcțiile societale vitale în toate circumstanțele, trebuie instituit un cadru adecvat: *În primul rând*, UE trebuie să dispună de instrumente adecvate pentru a proteja guvernanta democratică și procesele decizionale, asigurând o atenuare eficace a riscurilor și furnizând un răspuns în situații de criză la nivel european. *În al doilea rând*, integritatea pieței unice, sprijinită de libera circulație a persoanelor, a mărfurilor, a capitalurilor și a serviciilor și de politici sociale, economice și fiscale solide, este esențială pentru stabilitatea și reziliența

de gaze, uniunea bancară, Regulamentul privind reziliența operațională digitală – DORA, rețeaua transeuropeană de transport – TEN-T, uniunea europeană a sănătății, Regulamentul privind situațiile de urgență pe piața internă și reziliența pieței interne (IMERA).

economică și financiară. *În al treilea rând*, UE trebuie să protejeze mediul înconjurător, să promoveze soluțiile bazate pe natură și gestionarea durabilă a resurselor naturale. *În al patrulea rând*, pentru a consolida autonomia strategică și a reduce vulnerabilitățile, UE trebuie să sporească circularitatea, securitatea pe termen lung a lanțului de aprovizionare și reziliența la constrângerile externe, asigurând accesul la materii prime, la bunuri esențiale și la provizii critice, și să optimizeze utilizarea activelor și a serviciilor spațiale, investind, în același timp, în cercetare și inovare cu scopul de a susține competitivitatea sa industrială și poziția sa de lider tehnologic.

Acțiuni-cheie

6) Integrarea pregătirii în politicile și acțiunile UE încă de la conceperea acestora

Aspectele legate de pregătire și securitate vor fi încorporate și integrate în legislația, politicile și programele UE. Noi politici, acte legislative și programe vor fi pregătite sau revizuite ținând seama de perspectiva pregătirii și a securității, identificând în mod consecvent impactul potențial al opțiunii de politică preferate asupra pregătirii și a securității. Acest demers va fi susținut de formarea periodică a factorilor de decizie în cadrul Comisiei.

Existența unor politici economice și sociale solide, coordonate în cadrul semestrului european, este esențială pentru reziliență și pregătire. După caz, progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor structurale care sunt relevante și pentru pregătire vor fi evaluate în cadrul procesului semestrului european. Politicile economice și sociale care sunt cruciale pentru pregătire pot fi reflectate în continuare în recomandările specifice fiecărei țări, stimulând astfel statele membre să realizeze și să pună în aplicare reformele respective.

Reducerea sarcinii administrative aferente și raționalizarea procedurilor vor facilita întreprinderea unor acțiuni de pregătire mai flexibile și mai eficace. Comisia va cartografia acțiunile de simplificare necesare, în consultare cu toate părțile interesate relevante.

Comisia va evalua necesitatea și fezabilitatea unui act legislativ al UE privind pregătirea pentru a consolida reziliența funcțiilor societale vitale prin stabilirea unor standarde comune și a unor obiective măsurabile pe termen lung.

7) Adoptarea unor cerințe minime în materie de pregătire

Prioritatea imediată este transpunerea și punerea în aplicare urgentă și deplină a cadrului juridic al Uniunii, în special a Directivelor CER și NIS2, astfel cum se va explica și în viitoarea strategie de securitate internă. Pe baza punerii în aplicare a acestor directive, Comisia va evalua dacă sunt necesare măsuri suplimentare.

În paralel, Comisia va colabora cu statele membre pentru a identifica și alte sectoare și servicii care nu intră sub incidența legislației actuale și pentru care ar putea exista necesitatea de a se lua măsuri. Pe baza acestei evaluări, Comisia va prezenta recomandări privind cerințele minime în materie de pregătire, inclusiv un mecanism de monitorizare. Acesta din urmă se va alinia la obiectivele în materie de reziliență la dezastre și va fi complementar cerințelor de bază în materie de reziliență⁷ ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO).

Instituțiile UE vor lua măsuri pentru a-și îmbunătăți propria pregătire internă, în special prin modernizarea comunicațiilor securizate dintre instituțiile UE și statele membre.

8) Revizuirea mecanismului de protecție civilă al Uniunii

⁷ [NATO – Subiect: Reziliență, pregătire civilă și articolul 3.](#)

Comisia va revizui cadrul legislativ al UCPM pentru a îmbunătăți în continuare eficacitatea și eficiența necesare pentru a face față situațiilor de urgență și de criză cu impact ridicat în cazul cărora se impun un răspuns și o coordonare ferme la nivel european.

9) Propunerea unei strategii a UE de constituire de stocuri

Comisia va propune o strategie de constituire de stocuri la nivelul UE, care va integra toate eforturile sectoriale existente în materie de constituire de stocuri. Strategia va consolida accesul la resurse critice în întreaga UE, de exemplu pentru răspunsul în situații de urgență și în caz de dezastre, precum și accesul la contramăsuri medicale, materii prime critice, echipamente energetice, adăposturi și, eventual, produse agroalimentare și apă. Aceasta va combina rezervele centralizate la nivelul UE cu contribuțiile statelor membre, sprijinite de parteneriate public-privat, pentru a asigura eficiența, scalabilitatea și raportul cost-eficacitate.

Comisia va prezenta, de asemenea, o strategie de sprijinire a contramăsurilor medicale împotriva amenințărilor la adresa sănătății publice pentru a consolida securitatea sanitară a UE, pentru a întări competitivitatea UE și a proteja populația împotriva amenințărilor transfrontaliere la adresa sănătății, inclusiv a amenințărilor chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN). Această strategie ar urma să fie completată de măsuri privind stocurile pentru situații neprevăzute în temeiul recente propuneri de act legislativ privind medicamentele critice.

10) Propunerea unui plan de adaptare la schimbările climatice

Comisia va prezenta un plan european de adaptare la schimbările climatice pentru a sprijini statele membre să se pregătească pentru riscurile climatice și să consolideze reziliența Uniunii. Pe baza evaluării europene a riscurilor climatice, planul va integra „pregătirea din momentul conceperii” în toate politicile și investițiile sectoriale relevante ale UE și va consolida gestionarea proactivă a riscurilor climatice, de mediu și hidrice în întreaga UE. Planul va sprijini cetățenii, întreprinderile și factorii de decizie prin utilizarea unor scenarii climatice de referință comune.

11) Asigurarea aprovizionării cu apă și cu alte resurse naturale critice

Apa, solul și alte resurse naturale sunt cruciale nu numai în contextul aprovizionării cu alimente, ci și pentru buna funcționare a economiei noastre. Potrivit Băncii Centrale Europene, aproape 75 % din împrumuturile bancare pentru întreprinderile din zona euro sunt acordate acelor întreprinderi care depind în mare măsură de cel puțin un serviciu ecosistemic, în special de apă. Comisia va propune o strategie europeană pentru reziliența în domeniul apei, care va trasa o cale către securitatea apei și reziliența în domeniul apei prin asigurarea disponibilității apei curate și prin protejarea mai bună a UE împotriva riscurilor legate de apă. De asemenea, va promova soluții bazate pe natură pentru a spori gradul de pregătire și reziliența, inclusiv împotriva dezastrelor naturale. Ca parte a unei noi strategii a UE în domeniul bioeconomiei și a unui act legislativ privind economia circulară, Comisia va lua măsuri pentru a crește utilizarea materiilor circulare și de origine biologică în lanțurile noastre valorice, cu scopul de a ne spori independența față de importurile de materii prime critice.

3. PREGĂTIREA POPULAȚIEI

Pregătirea este o responsabilitate colectivă. Autoritățile publice, mass-media, instituțiile de educație, formare și cultură, organizațiile de tineret și cele ale societății civile, partenerii sociali, întreprinderile, rețelele și comunitățile locale, precum și cetățenii, încă de la o vârstă fragedă,

joacă un rol vital în această privință. Sondajele Eurobarometru⁸ recente arată că, în 2024, aproape jumătate din populația europeană (49 %) a considerat că nu dispune de informații suficiente cu privire la riscurile de dezastre care ar putea să o afecteze, iar 65 % dintre europeni au susținut că au nevoie de mai multe informații pentru a se putea pregăti pentru dezastre sau situații de urgență.

Sensibilizarea cu privire la riscuri și la amenințări este esențială pentru a asigura faptul că cetățenii și comunitățile din UE devin participanți activi la eforturile de pregătire și răspuns la situații de criză. Inegalitatea este un factor de risc pentru pregătire. Femeile și grupurile aflate în situații de vulnerabilitate, cum ar fi copiii, persoanele în vârstă și persoanele cu handicap, precum și cele care se confruntă cu discriminarea, cu sărăcia și/sau cu excluderea socială, sunt afectate în mod disproporționat de crize, care adesea exacerbează dezavantajele și inegalitățile preexistente. Prin urmare, considerentele legate de egalitate trebuie integrate în întregul proces de pregătire, în concordanță cu cadrul Uniunii egalității și, în special, cu Foaia de parcurs pentru drepturile femeilor. Dezinformarea, acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine (FIMI) sunt deosebit de dăunătoare, întrucât subminează încrederea publicului și pot exacerba impactul crizelor. În mod similar, lipsa de informații accesibile erodează gradul de pregătire a societății.

Este necesară o schimbare de paradigmă pentru a crea o mentalitate care să promoveze o cultură a pregătirii și a rezilienței.

Promovarea unei culturi a pregătirii favorabile incluziunii și a rezilienței societale intergeneraționale

Toate segmentele societății trebuie să fie pregătite. Crearea unor comunități și voluntariatul ar trebui sprijinite. Serviciile sociale și o protecție socială adecvată ar trebui să asigure faptul că nimeni nu este lăsat în urmă în eforturile de pregătire. Întemeindu-se pe cele mai bune practici, inclusiv pe cele desprinse din mecanismul de protecție civilă al Uniunii, Comisia și statele membre ar trebui să încurajeze autonomia și reziliența psihologică și să asigure o mai bună pregătire individuală, intergenerațională și a gospodăriilor.

Comisia va depune eforturi în vederea instituirii unui mecanism european de apărare civilă⁹ care să analizeze toate fațetele gestionării crizelor și a dezastrelor pentru a sprijini dezvoltarea în continuare a sensibilizării societății și pentru a investi în educarea cetățenilor cu privire la riscuri.

Consolidarea capacității de reziliență a cetățenilor

Cetățenii și comunitățile din întreaga UE trebuie să aibă capacitatea de a accesa informații de calitate și fiabile, de a dispune de competențele necesare pentru a evalua informațiile respective, de a se implica activ în prevenirea crizelor și de a fi suficient de bine pregătiți pentru a răspunde unor situații de criză. Școlile, cadrele didactice, lucrătorii de tineret și formatorii joacă un rol esențial în susținerea alfabetizării digitale și mediatice și a gândirii critice, în promovarea implicării civice și în predarea cetățeniei democratice, astfel cum se subliniază în Uniunea competențelor. Partenerii sociali își pot aduce o contribuție decisivă la aceste eforturi de pregătire, printre altele prin informarea și formarea lucrătorilor. Pentru a combate în mod mai sistematic acțiunile străine de manipulare a informațiilor și activitățile de dezinformare, ar

⁸ Percepțiile asupra gestionării crizelor în UE – iunie 2024.

⁹ Noțiunea de mecanism de apărare civilă nu aduce atingere terminologiei utilizate de statele membre pentru a desemna instrumentele sau mecanismele care au un conținut comparabil cu ceea ce se numește, în prezenta strategie, mecanismul de apărare civilă.

trebui să se utilizeze pe deplin setul de instrumente al UE privind FIMI, Regulamentul privind serviciile digitale și viitorul Scut european pentru democrație.

Îmbunătățirea sistemelor de avertizare publică și a comunicării în situații de criză

Sistemele de avertizare publică de la nivelul UE, precum și sistemele de comunicare în situații de criză care să fie accesibile și favorabile incluziunii, atât înaintea declanșării unei crize (comunicarea privind riscurile), cât și în timpul unei crize (comunicarea în situații de criză), trebuie îmbunătățite pentru a ajunge la toate persoanele, în toate circumstanțele, indiferent de vârstă, limbă, handicap, statut juridic etc. Experiențele recente în materie de situații de criză demonstrează necesitatea de a viza populațiile deosebit de vulnerabile, persoanele care se confruntă cu discriminarea, sărăcia și excluziunea socială, precum și persoanele din alte țări (de la călători la lucrători sezonieri și migranți), precum și necesitatea de a preveni dezinformarea. Funcționalitatea de avertizare publică ar putea fi dezvoltată în cadrul portofelului UE pentru identitatea digitală¹⁰ în ceea ce privește notificările de urgență. Acest lucru ar permite utilizarea unei modalități simple și autentificate prin care guvernele să comunice direct cu cetățenii, trimițând avertizări și alerte.

Punerea la dispoziție a unor competențe-cheie și asigurarea mobilității forței de muncă în timpul crizelor

Politicile eficace în domeniul educației și al formării, inclusiv pentru funcțiile critice, astfel cum se subliniază în Uniunea competențelor, sunt esențiale pentru a asigura faptul că lucrătorii au competențele adecvate și pot fi mobilizați în întreaga UE în situații de urgență.

Comisia va colabora cu statele membre și va acționa în cooperare cu partenerii sociali pentru: (i) a asigura disponibilitatea și mobilitatea personalului calificat în timpul unor situații de urgență, prin elaborarea unor cadre pentru desfășurarea rapidă a lucrătorilor și a voluntarilor în întreaga UE și pentru (ii) a spori atractivitatea parcursurilor profesionale în domeniul protecției civile, al serviciilor de urgență, inclusiv al asistenței medicale, și al securității.

Acțiuni-cheie

12) Îmbunătățirea sistemelor de avertizare timpurie

Comisia va elabora, împreună cu statele membre, orientări pentru a sprijini comunicarea dintre ele cu privire la diferitele riscuri și situații înainte și în timpul unei crize, ca parte a inițiativei preparEU. Serviciul Copernicus de gestionare a situațiilor de urgență și viitorul serviciu Galileo de avertizare de urgență prin satelit (EWSS) vor permite autorităților naționale de protecție civilă să aibă acces în timp util la informații spațiale de avertizare timpurie pentru a difuza direct mesaje de alertă către populație.

13) Creșterea gradului de conștientizare cu privire la riscuri și amenințări

Comisia va propune o Zi anuală a pregătirii la nivelul UE prin care vor fi recunoscute eforturile autorităților și comunităților naționale, regionale și locale de a îmbunătăți gradul de pregătire și de a sensibiliza populația cu privire la nevoile în materie de pregătire. Aceasta va fi completată de alte acțiuni de comunicare, cum ar fi orientări privind modul de a comunica în legătură cu diferite riscuri și situații, inclusiv nevoile populațiilor vulnerabile, care vor fi elaborate împreună cu statele membre. Programele de sensibilizare, cum ar fi grupurile de

¹⁰ Portofelele UE pentru identitatea digitală vor oferi tuturor persoanelor și întreprinderilor din Europa mijloace sigure, fiabile și private de identificare digitală. Fiecare stat membru va furniza cel puțin un portofel fiecărui cetățean, fiecărui rezident și fiecărei întreprinderi, permițându-le să dovedească cine sunt și să stocheze, să partajeze și să semneze documente digitale importante în condiții de siguranță. Portofelele digitale ale UE vor fi disponibile pe aplicațiile de telefonie mobilă și pe alte dispozitive la sfârșitul anului 2026.

dezbateri ale cetățenilor, portalul EUvsDisinfo, campaniile online și seturile de instrumente pentru comunicarea strategică și combaterea activităților de manipulare a informațiilor vor fi, de asemenea, esențiale.

14) Elaborarea de orientări pentru a ajunge la o autonomie a populației de minimum 72 de ore

În cazul unor perturbări extreme, perioada inițială este critică. Comisia va propune orientări pentru ca statele membre să ajungă la o autonomie a populației de cel puțin 72 de ore. În cadrul inițiativei preparEU, orientările respective vor viza constituirea rezervelor de bunuri esențiale, planificarea crizelor, disponibilitatea adăposturilor, măsuri de asigurare a disponibilității infrastructurilor terestre și spațiale critice, precum și alte măsuri de protecție a persoanelor, a animalelor și a bunurilor în caz de criză și vor fi însoțite de campanii și activități specifice. O nouă platformă online a UE le va oferi cetățenilor și călătorilor informații adaptate și accesibile privind riscurile cu care se pot confrunta și măsurile practice de atenuare a acestor riscuri.

15) Includerea pregătirii în programele de învățământ școlar și în formarea personalului didactic

În conformitate cu Uniunea competențelor, Comisia va elabora orientări privind dezvoltarea programelor de învățământ, începând cu educația timpurie, pentru a sprijini dobândirea competențelor de bază în materie de pregătire, inclusiv educația în domeniul mass-mediei, ca element esențial pentru o cetățenie activă și informată și pentru combaterea dezinformării și a manipulării informațiilor. Cadrele didactice vor avea acces la resurse și la posibilități de dezvoltare profesională prin intermediul Platformei europene pentru educația școlară.

16) Promovarea pregătirii în cadrul programelor pentru tineret

O nouă prioritate în materie de pregătire va fi creată în cadrul programelor UE pentru tineret, cum ar fi Corpul european de solidaritate și Erasmus+, pentru a promova pregătirea, reziliența, participarea la viața democratică și angajamentul civic. Aceasta se va baza pe o abordare ascendentă, încurajând organizațiile și instituțiile (universități, școli, organizații de educație și formare profesională, centre de educație pentru adulți, organizații de tineret și sportive etc.) să solicite finanțare.

17) Atragerea talentelor pentru a consolida gradul de pregătire al UE

Atragerea în Europa a unor cercetători talentați de prim rang nu este doar o oportunitate, ci și o necesitate pentru a asigura reziliența și pregătirea pe termen lung a UE. În acest context, UE va analiza de urgență care sunt măsurile concrete pentru a atrage cercetători.

Rezerva de talente la nivelul UE va facilita recrutarea persoanelor din afara UE aflate în căutarea unui loc de muncă, ceea ce ar putea facilita depunerea de candidaturi în UE de către lucrătorii calificați din sectoarele critice legate de pregătire în care există deficite de personal. Parteneriatele pentru atragerea de talente ar putea fi utilizate, la rândul lor, pentru a atrage lucrătorii calificați din sectoarele critice legate de pregătire, investind, de asemenea, în competențe conexe în țările partenere.

4. COOPERAREA DINTRE SECTORUL PUBLIC ȘI CEL PRIVAT

Cooperarea dintre sectorul public și cel privat reprezintă un pilon esențial al pregătirii UE, prin care se poate asigura o utilizare eficientă a resurselor, a expertizei și a inovării din toate sectoarele. Agricultură și pescuitul, industria și întreprinderile joacă un rol esențial în menținerea funcțiilor societale vitale și a serviciilor esențiale. În același timp, sectorul privat este din ce în ce mai expus la riscurile climatice și de mediu și la costurile tot mai mari aferente

acestora (de exemplu, costurile de asigurare, pierderile de active și daunele economice cauzate de fenomenele meteorologice extreme), precum și la amenințările la adresa securității, cum ar fi perturbarea lanțurilor de aprovizionare și atacurile cibernetice. Prin promovarea colaborării dintre sectorul public și cel privat, UE poate anticipa mai bine riscurile, poate asigura aprovizionarea cu bunuri esențiale și își poate proteja autonomia strategică.

Consolidarea unui angajament structurat public-privat în ceea ce privește pregătirea

UE, autoritățile publice și sectoarele industriale ar trebui să consolideze mecanismele pentru: (i) un schimb de informații bidirecțional și specific; (ii) participarea la analize prospective strategice sau la inițiative anticipative; (iii) activități de formare în comun și (iv) răspunsul coordonat la crize. Pe baza acordurilor existente, UE ar trebui să consolideze parteneriatele public-privat pentru a asigura aprovizionarea cu bunuri și servicii critice prin constituirea de stocuri strategice, achiziții publice comune, contracte-cadru, diversificarea surselor și soluții circulare, reducând astfel riscurile generate de perturbările și șocurile pieței mondiale. În plus, trebuie create soluții publice și private pentru a face față provocării tot mai mari reprezentate de asigurarea împotriva catastrofelor naturale în UE. Se estimează că lacunele în materie de protecție a asigurărilor vor crește și mai mult ca urmare a riscului tot mai mare pe care îl reprezintă schimbările climatice. Comisia va analiza soluțiile posibile pentru reducerea acestor lacune în materie de protecție a asigurărilor, iar dacă va fi necesar, va da curs propunerilor Băncii Centrale Europene și ale Autorității Europene de Asigurări și Pensii Ocupaționale.

Programele existente ale UE în materie de investiții și de consolidare a capacităților ar trebui să integreze considerentele legate de pregătire în sprijinul acordat întreprinderilor și statelor membre, completând măsurile de politică menite să integreze pregătirea în deciziile economice încă de la conceperea acestora.

În conformitate cu Uniunea competențelor, UE trebuie să promoveze cooperarea dintre organizațiile publice și private în sectoare strategice, cum ar fi securitatea cibernetică, asigurând alinierea nevoilor de forță de muncă și a ofertei educaționale.

Acțiuni-cheie

18) Instituirea unui Grup operativ public-privat în materie de pregătire

Comisia va crea un grup operativ în materie de pregătire, pe baza Forumului industrial, a Rețelei întreprinderilor europene, a Rețelei clusterelor europene și a altor structuri existente¹¹. Grupul va reuni principalele părți interesate din cadrul autorităților publice, al industriei, al întreprinderilor, al serviciilor financiare, al comunității științifice, al partenerilor sociali și al societății civile. Grupul operativ va avea drept obiective (i) cooperarea pentru a consolida gestionarea continuității funcțiilor vitale și a serviciilor esențiale; (ii) schimbul de informații cu privire la vulnerabilitățile și perturbările lanțului de aprovizionare; (iii) furnizarea de orientări, cadre și stimulente pentru a ajuta entitățile private să asigure cerințe minime de pregătire; (iv) coordonarea acțiunilor de atenuare în toate sectoarele critice care furnizează servicii esențiale pentru asigurarea funcțiilor societale vitale și (v) sprijinirea eforturilor de comunicare în situații de criză.

19) Elaborarea de protocoale de urgență între sectorul public și cel privat

¹¹ Rețeaua clusterelor europene reunește clustere industriale din întreaga UE și promovează inovarea, competitivitatea și reziliența prin crearea de legături între întreprinderi, instituțiile de cercetare și autoritățile publice. Rețeaua sprijină cooperarea transsectorială, facilitează schimbul de cunoștințe și contribuie la securitatea lanțului de aprovizionare, în special în industriile strategice.

Comisia, împreună cu statele membre, va revizui cadrele legislative și operaționale relevante pentru a permite o flexibilitate specifică, atât pe plan juridic, cât și financiar, în situații de urgență, inclusiv norme privind achizițiile publice, dacă va fi necesar. Aceasta va include excepții justificate și limitate în timp pentru a asigura disponibilitatea rapidă a materialelor, bunurilor și serviciilor critice și pentru a securiza liniile de producție critice. Prin intermediul protocoalelor pentru situații de urgență și în cadrul Grupului operativ public-privat în materie de pregătire, Comisia și statele membre vor elabora un cadru coordonat de angajamente în materie de pregătire pentru actorii critici din sectorul privat.

20) Revizuirea cadrului privind achizițiile publice

Comisia va prezenta o propunere de revizuire a cadrului privind achizițiile publice, care se va baza pe cadrul actual și pe lecțiile învățate în timpul crizelor anterioare, inclusiv pe experiența dobândită în contextul pandemiei de COVID-19. Revizuirea va viza îmbunătățirea gradului de pregătire prin consolidarea securității aprovizionării de-a lungul lanțurilor valorice esențiale, în special în perioadele de criză. Sunt deja în vigoare dispoziții specifice pentru situații de urgență; de exemplu, autoritățile contractante pot reduce termenele pentru a accelera procedurile.

21) Înființarea unui Centru european de expertiză în domeniul securității cercetării

Cercetarea și inovarea sunt deosebit de vulnerabile la ingerințele externe, la riscurile pentru securitate și la amenințările hibride. În conformitate cu Recomandarea Consiliului privind consolidarea securității cercetării¹², Comisia va înființa un Centru european de expertiză în domeniul securității cercetării, care va strânge dovezi și va oferi sprijin statelor membre și actorilor din domeniul cercetării și inovării.

5. COOPERAREA CIVIL-MILITARĂ

Trebuie să ne pregătim pentru incidente și crize transsectoriale de mare amploare, inclusiv pentru posibilitatea unei agresiuni armate care să afecteze unul sau mai multe state membre. În majoritatea scenariilor de criză, responsabilitatea principală revine autorităților civile naționale. Într-un număr din ce în ce mai mare de scenarii (cum ar fi urgențele de sănătate publică, fenomenele meteorologice extreme, atacurile hibride și cibernetice), autoritățile civile au nevoie de sprijin militar. În cazul unei agresiuni armate, forțele armate ar avea nevoie de sprijin civil pentru a asigura continuitatea funcționării statului și a societății. Prin urmare, trebuie să îmbunătățim interacțiunea dintre actorii civili și militari, fără a aduce atingere competențelor lor și în deplină cooperare cu statele membre. În plus, exercițiile la scară largă sunt adesea fragmentate, insuficient utilizate și nu implică în mod consecvent toate părțile interesate relevante din domeniul civil și militar.

Asigurarea unui efect disuasiv strategic și susținut

Pentru a preveni și a descuraja incidentele și crizele de securitate și a răspunde mai eficient la acestea, precum și pentru a descuraja actorii răuvoitori, UE trebuie să își utilizeze întregul spectru de instrumente, inclusiv: (i) diplomația cibernetică; (ii) setul de instrumente privind acțiunile străine de manipulare a informațiilor și privind ingerințele străine; (iii) setul de instrumente pentru contracararea amenințărilor hibride și (iv) arhitectura aferentă mecanismului de răspuns la amenințările spațiale, precum și (v) capacitățile de apărare ale

¹² Recomandare a Consiliului privind consolidarea securității cercetării: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ%3AC_202403510.

comunităților civile și militare, inclusiv, după caz, măsuri de apărare proactive, în conformitate cu dreptul internațional.

Înaltul Reprezentant și Comisia vor elabora strategii pentru a preveni, a descuraja și a contracara actorii care generează amenințări specifice la adresa UE prin activități hibride, cibernetice și acțiuni străine de manipulare a informațiilor și ingerințe străine. Este necesară o coordonare strânsă cu NATO¹³ și cu alți parteneri care împărtășesc aceeași viziune pentru a asigura un impact mai mare și pentru a descuraja actorii care generează amenințări.

Asigurarea unei interoperabilități civil-militare mai mari

UE va operaționaliza în continuare clauzele privind asistența reciprocă [articolul 42 alineatul (7) din TUE] și solidaritatea (articolul 222 din TFUE) și va consolida cooperarea dintre UE și NATO, inclusiv în cazul activării articolului 5 din Tratatul Atlanticului de Nord. În plus, pentru a acționa în comun în spiritul solidarității, astfel cum se prevede la articolul 222 din TFUE, UE trebuie să fie în măsură să utilizeze toate mijloacele și activele disponibile pentru a sprijini statele membre. Aceasta ar putea include resursele militare puse la dispoziție în comun de statele membre.

Promovarea produselor cu dublă utilizare de la stadiul conceperii

UE trebuie să integreze considerentele legate de dubla utilizare în toate investițiile sale în infrastructură și în planificarea capacităților („dublă utilizare” se referă la posibilitatea utilizării atât de către organismele militare, cât și de către cele civile), cum ar fi mobilitatea militară, evacuările în masă, comunicațiile și conectivitatea securizate, securitatea maritimă, capacitățile cibernetice și activele și serviciile spațiale. Pe baza eforturilor depuse în prezent de Comisie și de Agenția Europeană de Apărare (AEA), UE ar trebui să continue să promoveze infrastructura cu dublă utilizare, sistemele de comunicații, activele din sectorul transporturilor, echipamentele, stocurile, contramăsurile medicale, aprovizionarea cu energie și tehnologiile care răspund atât nevoilor civile, cât și celor militare.

Acțiuni-cheie

22) Stabilirea unor mecanisme cuprinzătoare de pregătire civil-militară

Comisia și Înaltul Reprezentant vor elabora mecanisme pentru pregătirea civil-militară, care vor clarifica rolurile, responsabilitățile și prioritățile instituțiilor, organismelor și agențiilor UE, precum și ale statelor membre în ceea ce privește pregătirea pentru incidente și crize și răspunsul la acestea. Mecanismele respective vor fi completate de proceduri standard de operare pentru a consolida coordonarea dintre entitățile UE și statele membre și se vor baza pe proiectele din cadrul cooperării structurate permanente (PESCO), pe Cartea albă pentru apărarea europeană – „Readiness 2030” și pe analiza existentă privind lacunele în materie de reziliență și de capacitate de răspuns în cadrul UCPM și al catalogului progreselor privind obiectivele globale militare, precum și pe eforturile Comisiei ce vizează instituirea unui mecanism european de apărare civilă.

UE va consolida în continuare cooperarea operațională la nivel de personal cu NATO în toate contextele de criză, de la campaniile hibride la agresiunea armată.

¹³ Cu respectarea deplină a principiilor directoare convenite privind transparența, reciprocitatea și incluziunea, precum și autonomia decizională și procedurile ambelor organizații.

23) Elaborarea de standarde pentru planificarea și investițiile în dubla utilizare civilă și militară

Comisia și Înalțul Reprezentant, în cooperare cu statele membre, vor identifica infrastructura și activele cu dublă utilizare din statele membre pentru a se asigura că investițiile sprijină reziliența civilă, securitatea societală și nevoile militare într-un mod care să favorizeze consolidarea reciprocă, pe baza cerințelor militare. În plus, Comisia va defini standarde pentru acțiunile cu dublă utilizare care să ia în considerare atât cerințele civile, cât și pe cele militare în stadiul de proiectare și planificare a acestora. Comisia și Înalțul Reprezentant vor facilita luarea în considerare de către statele membre, atunci când construiesc sau modernizează infrastructura rețelei transeuropene de transport, a necesității, relevanței și fezabilității de a depăși standardele de transport civil pentru a ține seama de greutatea, dimensiunea sau amploarea transportului militar de trupe și materiale, în conformitate cu cerințele militare ale NATO. Se va acorda atenție cerințelor și implicațiilor specifice în temeiul dreptului internațional, inclusiv al dreptului internațional umanitar.

UE va urmări să elaboreze și să promoveze standarde tehnice, ținând seama de standardele NATO existente, după caz, pentru proiectarea infrastructurii, a activelor și a produselor cu potențial de dublă utilizare.

24) Organizarea de exerciții periodice la nivelul UE pentru a promova o pregătire cuprinzătoare

Comisia și Înalțul Reprezentant vor organiza periodic exerciții de pregătire cuprinzătoare transsectoriale la nivelul UE. Scopul acestor exerciții va fi de a testa procesul decizional, coordonarea și răspunsurile operaționale în cadrul UE și în toate sectoarele, inclusiv în domeniul de aplicare al articolului 42 alineatul (7) din TUE și al articolului 222 din TFUE. De asemenea, exercițiile vor oferi statelor membre posibilitatea de a stabili legături cu exercițiile lor naționale, încurajând colaborarea transfrontalieră și aliniind eforturile din acest domeniu. În cadrul Comisiei și al Consiliului vor fi organizate schimburi specifice bazate pe scenarii, pentru a testa și a îmbunătăți procedurile decizionale în cazul unor crize complexe și majore și pentru a identifica vulnerabilitățile structurale. După caz, exercițiile vor include sectorul privat și partenerii internaționali ai UE.

6. RĂSPUNSUL ÎN SITUAȚII DE CRIZĂ

Coordonarea eficientă a răspunsului la crize este vitală în situațiile de urgență. În ultimul deceniu, a fost instituit un număr tot mai mare de structuri și instrumente ale UE care să sprijine statele membre înainte de o criză, pe durata ei și după încheierea acesteia.

În cadrul Comisiei, ERCC are deja un rol central în timpul crizelor, al dezastrelor naturale și al dezastrelor provocate de om. În aceste situații, ERCC sprijină atât instituțiile UE, cât și statele membre ale UE. ERCC asigură capacitatea operațională a UCPM 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână, atât în ceea ce privește pregătirea, cât și răspunsul, și deservește statele membre și UE atunci când se activează mecanismul integrat pentru un răspuns politic la crize (IPCR) sau când este invocată clauza de solidaritate.

În cadrul SEAE, diverse mecanisme asigură un răspuns coordonat și prompt al UE la crizele și situațiile de urgență externe care au un impact asupra intereselor de securitate ale UE. Printre aceste mecanisme, Centrul de răspuns la situații de criză (CRC) este responsabil de asigurarea securității personalului UE, continuitatea activității delegațiilor în situații de criză și sprijinirea statelor membre în cazul unei crize consulare. Acesta asigură coerența și coordonarea în ceea

ce privește colectarea de informații pentru conștientizarea situației în caz de criză, reunind toate serviciile relevante din subordinea Înalțului Reprezentant.

În cadrul Consiliului, mecanismul IPCR sprijină luarea unor decizii coordonate în cazul unor crize majore și complexe. Mecanismul, care facilitează conștientizarea comună a situației de către statele membre și instituțiile UE, și-a demonstrat flexibilitatea și scalabilitatea în ultimii ani.

Majoritatea acestor mecanisme rămân ancorate într-un singur domeniu de politică, în timp ce crizele au devenit din ce în ce mai interconectate. Prin urmare, este necesar să se asigure o mai bună coordonare a mecanismelor și instrumentelor existente.

Îmbunătățirea coordonării și a capacității de răspuns la situații de criză la nivel central și transsectorial

UE trebuie să își consolideze coordonarea în situații de criză, pe baza structurilor existente. Mecanismele de coordonare, cum ar fi IPCR, mecanismul de coordonare internă în caz de criză al Comisiei, ERCC al Comisiei și CRC al SEAE trebuie modernizate pentru a face față provocărilor viitoare. Optimizarea mecanismului IPCR ar îmbunătăți capacitatea UE și a statelor sale membre de a operaționaliza clauza de solidaritate (articolul 222 din TFUE) și, de asemenea, ar simplifica activarea acesteia.

UE trebuie să își consolideze în continuare capacitățile de răspuns și rezervele strategice pentru situații de criză, inclusiv stocurile și activele care pot fi mobilizate, pentru a aborda deficitele critice și a asigura un răspuns rapid, inclusiv la atacurile hibride. Acest lucru include canale de comunicare securizate și instituirea Sistemului european de comunicații critice.

Eforturile ce vizează crearea unui mecanism european de apărare civilă ar trebui să sprijine consolidarea suplimentară a capacităților de răspuns transsectoriale. Acțiunea externă a UE trebuie să fie corelată mai eficient cu capacitățile interne de răspuns în situații de criză.

Acțiuni-cheie

25) Înființarea unui punct central la nivelul UE de coordonare în situații de criză

Comisia va crea un punct central de coordonare al UE în situații de criză, pe baza structurilor și a experienței din cadrul ERCC. ERCC va continua să își îndeplinească funcțiile de protecție civilă, care vor rămâne esențiale pentru a răspunde crizelor. Obiectivul este de a continua și de a extinde în continuare sprijinul acordat statelor membre pentru gestionarea consecințelor transsectoriale ale crizelor, pe baza unei planificări consolidate și a unei analize și conștientizări a situației mai cuprinzătoare.

Punctul central la nivelul UE de coordonare în situații de criză, instituit în cadrul ERCC, va avea un rol atât în cadrul Comisiei, cât și în ceea ce privește sprijinirea interlocutorilor din statele membre, cu accent pe anticiparea și gestionarea consecințelor crizelor în toate sectoarele. Pentru a corela mai eficient acțiunea externă cu răspunsul intern la crize, punctul central la nivelul UE de coordonare în situații de criză va lucra în strânsă legătură cu SEAE și, în special, cu CRC. Fără a aduce atingere rolului SEAE, punctul central de coordonare în situații de criză: (i) va acționa în direcția unei înțelegeri comune, la toate nivelurile, a crizelor și a implicațiilor acestora pentru diferite sectoare și pentru întreaga populație; (ii) va facilita activitatea desfășurată în toate sectoarele oferind serviciilor principale sprijin pentru gestionarea crizelor, fără a prelua responsabilitățile sectoriale și (iii) va monitoriza răspunsul general la crize, asigurând, în același timp, un feedback constant către Consiliu, inclusiv prin intermediul IPCR.

26) Consolidarea rescEU – rezerva de capacități de răspuns la nivelul UE

Pe baza succesului dezvoltării capacităților de combatere aeriană a incendiilor și a altor capacități rescEU, Comisia va asigura întreținerea și posibila extindere a capacităților sale existente (combaterea aeriană a incendiilor, servicii medicale, CBRN, adăposturi, transporturi, energie). De asemenea, va finaliza înființarea unui spital european de campanie. Împreună cu statele membre, Comisia va evalua extinderea acestor rezerve strategice la alte tipuri de capacități pentru care sunt identificate deficite (de exemplu, repararea infrastructurii critice, telecomunicații etc.).

7. REZILIENȚA PRIN PARTENERIATE EXTERNE

Securitatea și reziliența UE și a statelor membre sunt din ce în ce mai interconectate cu cele ale partenerilor noștri, în special cei vizați de politica de extindere și de vecinătate, care se confruntă cu o serie similară de crize și provocări globale. Aceștia sunt adesea ținta unor activități hibride și a altor activități ostile, inclusiv a unor constrângeri economice din partea unor actori străini răuvoitori, care încearcă să profite de vulnerabilitățile și dependențele lor. Colaborarea cu partenerii noștri pentru a anticipa și a preveni crizele, precum și pentru a se pregăti și a răspunde la acestea este reciproc avantajoasă, reprezintă o expresie a solidarității UE și are un rol fundamental pentru a reduce riscul ca UE să fie afectată de efecte în cascadă sau de efecte de propagare ale crizelor care își au originea în altă parte.

Pentru a ține seama de mediul geopolitic din ce în ce mai volatil și pentru a răspunde provocărilor globale precum schimbările climatice și sănătatea de la nivel mondial, UE și statele membre ar trebui să continue să dezvolte și să aprofundeze parteneriate bilaterale și plurilaterale adaptate și reciproc avantajoase, în special prin consolidarea cooperării și sprijinirea țărilor candidate la UE și a țărilor învecinate. De asemenea, UE ar trebui să își intensifice eforturile de consolidare a unui multilateralism eficace, în special în cadrul NATO și al Organizației Națiunilor Unite.

Integrarea rezilienței și a pregătirii în cadrul acțiunii externe a UE

UE împreună cu partenerii săi ar trebui să își consolideze reziliența reciprocă, în special pentru a contracara cazurile din ce în ce mai frecvente de amenințări hibride, acțiuni de manipulare a informațiilor și ingerințe din partea unor actori străini și amenințări cibernetice, dar și în domenii precum: (i) securitate economică, schimburi comerciale și investiții; (ii) reziliența societăților, a statului de drept și a instituțiilor; (iii) patrimoniul cultural; (iv) securitatea sanitară și pregătirea pentru pandemii; (v) schimbările climatice și degradarea mediului; (vi) energia; (vii) transportul și rutele de aprovizionare sigure; (viii) ajutorul pentru dezvoltare și asistența umanitară¹⁴ și (ix) reducerea riscurilor de dezastre, pregătirea pentru dezastre și acțiunile anticipative. Pentru a consolida reziliența la nivel mondial, acțiunile UE ar trebui să fie aliniate la obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite și să sprijine Cadrul de la Sendai al Organizației Națiunilor Unite (ONU) pentru reducerea riscurilor de dezastre.

Acțiuni-cheie

27) Promovarea rezilienței reciproce împreună cu țările candidate

UE va promova reziliența reciprocă împreună cu țările candidate, inclusiv prin asocierea acestora la inițiativele relevante ale UE în materie de pregătire și de gestionare a crizelor, prin intermediul politicii de extindere și în conformitate cu procesul de integrare treptată a acestora.

¹⁴ Cu respectarea deplină a mandatului său specific, în special a principiilor umanitare internaționale și a dreptului internațional umanitar.

UE va consolida colaborarea cu aceste țări în domeniile pregătirii, rezilienței și gestionării crizelor, securității și apărării, în special pentru a contracara amenințările hibride, acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine și amenințările cibernetice.

28) Integrarea pregătirii și a rezilienței în parteneriatele bilaterale și în instituțiile multilaterale

UE va utiliza instrumente precum parteneriatele de securitate și apărare și misiunile și operațiunile din cadrul politicii de securitate și apărare comune pentru a consolida cooperarea în materie de pregătire și reziliență cu principalele țări și societăți partenere. UE trebuie să își revizuiască și să își consolideze rețelele de comunicare în situații de criză cu acești parteneri din întreaga lume, pentru a-i ajuta să răspundă la crize și situații de urgență complexe.

Va fi intensificat angajamentul multilateral cu organizațiile internaționale și cu partenerii regionali, în special cu ONU și cu agențiile sale. Cooperarea cu ONU va include sprijinul pentru menținerea păcii, consolidarea păcii, prevenirea conflictelor, stabilizare și redresarea post-conflict ca mijloc de consolidare a rezilienței în conformitate cu prioritățile comune UE ONU pentru perioada 2025-2027. În plus, UE va continua să consolideze gradul de pregătire prin intermediul ajutorului pentru dezvoltare și al asistenței umanitare, ca elemente esențiale pentru creșterea rezilienței celor mai vulnerabile categorii de populație și pentru abordarea cauzelor profunde ale fragilității.

29) Integrarea pregătirii și a rezilienței în cooperarea cu NATO

Pregătirea și reziliența vor fi integrate în dialogurile structurate, informările reciproce și formarea UE-NATO. Se va acorda o atenție deosebită mobilității militare, climei și securității, tehnologiilor emergente și disruptive, sectorului cibernetic, spațiului și industriei apărării. Schimburile de personal competent în materie de amenințări hibride și acțiuni străine de manipulare a informațiilor și ingerințe străine, securitate maritimă, cooperare operațională și consolidare a capacităților partenerilor vor contribui la sporirea gradului de pregătire și a rezilienței.

30) Dezvoltarea rezilienței reciproce prin politicile economice și de dezvoltare externe

UE va dezvolta reziliența reciprocă împreună cu partenerii săi și va reduce dependențele excesive prin intermediul politicilor sale economice și de dezvoltare externe. Acest lucru va fi sprijinit prin inițiative-cheie precum Global Gateway, Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI – Europa globală), Instrumentul de asistență pentru preaderare III și viitorul Nou Pact pentru Mediterana. Diversificarea și consolidarea integrării lanțurilor valorice și de aprovizionare din țările partenere prin intermediul acordurilor de liber schimb, al parteneriatelor pentru comerț și investiții curate, al parteneriatelor strategice privind materiile prime și al parteneriatelor digitale va contribui, de asemenea, la acest efort.

CONCLUZII ȘI CALEA DE URMAT

În contextul creșterii riscurilor naturale și antropice și al înrăutățirii perspectivelor de securitate pentru Europa, este urgent ca UE și statele sale membre să își consolideze gradul de pregătire. Deși statele membre rămân principalii actori în materie de protecție civilă, pregătire și răspuns în situații de criză, strategia stabilește viziunea unei Uniuni a pregătirii, în cadrul căreia sprijinul UE va completa eforturile naționale. Împreună, vom fi mai eficace, mai agili, vom avea responsabilități clare, precum și capacități mai bune de anticipare și de răspuns în toate sectoarele relevante. Instrumentele flexibile vor ajuta statele membre să răspundă situațiilor de urgență neprevăzute. Eforturile ce vizează crearea unei Uniuni a pregătirii vor face, de

asemenea, ca Uniunea Europeană să devină mai favorabilă incluziunii, mai competitivă și mai prosperă. Astfel, Europa ar putea profita de toate avantajele de scară și eficiență pe care le aduce acțiunea comună la nivelul Uniunii.

Punerea în aplicare a strategiei va fi monitorizată periodic. Actualizările vor fi comunicate periodic Consiliului și Parlamentului European pentru a se urmări progresele înregistrate în punerea în aplicare.

În același timp, Comisia invită Consiliul și Parlamentul European să colaboreze cu Comisia și cu Înalțul Reprezentant în ceea ce privește strategia și acțiunile prevăzute în planul de acțiune și să colaboreze pentru a le pune în aplicare.

Împreună, putem construi o Europă mai sigură, mai rezilientă și mai securizată.